Imhallef:-

Onor. Albert Manchè LL.D.

Joseph Debono

versus

Anthony Mario Vella

Titolu Esekuttiv - Dekadenza - Art. 253(a) tal-Kodiči ta' Pročedura Čivili - Art. 1079 tal-Kodiči Čivili - *Jus* Superveniens

L-attur ağixxa b'éitazzjoni fejn talab illi l-konvenut kien iddekada millbeneficéju tat-terminu u kundanna hlas. Id-debitu kien jirrizulta minn Att pubbliku. Il-Qorti sabet illi d-dekadenza mill-beneficéju tat-terminu la kienet ikkontemplata fil-kuntratt u lanqas ma giet premessa xi wahda mill-bazijiet indikat fl-Art. 1079 tal-Kodići Čivili u ghalhekk it-talba ghad-dekadenza giet mićhuda. In bazi ghall-Att pubbliku laqghet it-talba ghall-pagament skadut.

Il-Qorti:-

Rat ic-citazzjoni li biha l-attur ippremetta:

Illi permezz ta' kuntratt iddatat is-7 ta' Novembru, 1990, quddiem in-Nutar Dottor Joseph Henry Sciriha, bejn min naħa lwaħda Anthony Mario Vella u min-naħa l-oħra Joseph Debono (hawn anness u mmarkat Dokument "A"), il-konvenut ikkostitwixxa ruħu debitur veru, ċert u likwidu favur l-attur fissomma ta' elfejn u sitt mitt lira Maltija (Lm2600) rapprezentanti kreditu dovut mill-konvenut lill-attur;

Illi l-konvenut obbliga ruhu fl-istess kuntratt li jhallas ilprečitata somma lill-attur permezz ta' pagamenti ta' kull sitt (6) xhur ta' erba' mija, tlieta u tletin lira Maltija, tlieta u tletin čentežmu u tliet milležmi (Lm433.33,3) minghajr imghax; Illi I-ewwel pagament ta' erba' mija, tlieta u tletin lira Maltija, tlieta u tletin ćenteżmu u tliet milleżmi (Lm433.33,3) dovut fis-7 ta' Mejju 1991 gie mhallas;

Illi t-tieni pagament ta' erba' mija, tlieta u tletin lira Maltija, tlieta u tletin centezmu u tliet millezmi (Lm433.33,3) dovut fis-7 ta' Novembru 1991 u l-pagament tas-7 ta' Mejju, 1992 u tas-7 ta' Novembru, 1992 ta' l-istess ammont ma thallsux u nonostante diversi interpellanzi ta' l-attur il-konvenut baqa' inadempjenti;

Talab li din il-Qorti:

1. tiddikjara li l-konvenut iddekada mit-terminu lilu moghti fil-kuntratt prečitat;

2. konsegwentement tordna lill-konvenut ihallas is-somma ta' elfejn mija sitta u sittin lira Maltija sitta u sittin centezmu u seba' millemi (Lm2166.66,7) bilanc tas-somma dovuta skond ilkuntratt precitat;

Bl-ispejjeż inklużi dawk ta' l-ittra ufficjali ta' l-14 ta' Ottubru, 1992 u bl-imgħax legali mis-7 ta' Novembru, 1991 salpagament effettiv kontra l-konvenut;

Rat id-dikjarazzjoni guramentata u l-lista tax-xhieda ta' lattur.

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet tal-konvenut li biha eccepixxa:

"1. Illi t-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt billi d-dekadenza mitluba mhix ikkontemplata fil-kuntratt u ghalhekk ma tistax tigi milqugha; 2. minghajr pregudizju ghall-premess, it-talbiet attrici huma infondati fil-fatt u fid-dritt billi l-ammont irreklamat mhux dovut billi ma ghaddew ebda flus mill-attur lill-konvenut u kull ammont li kien dovut lill-attur gie fil-fatt imhallas mill-konvenut;

3. minghajr pregudizzju, l-esponenti ma ghandu jbati ebda spejjes billi l-kuntratt minnu nnifsu huwa titolu esekuttiv u ma kienx hemm htiega tal-kawża odjerna;

Salv eccezzjonijet ohra."

Rat id-dikjarazzjoni guramentata u l-lista tax-xhieda talkonvenut;

Rat l-atti l-ohra kollha tal-kawża;

Ittrattat;

Ikkunsidrat:

Illi 1-ewwel eccezzjoni tal-konvenut hija legalment fondata bille d-dekadenza mill-beneficcju tat-terminu ma hiex ikkontemplata bil-kuntratt "de quo" tas-7 ta' Novembru, 1990 u langas ma huwa ged jigi premess mill-attur li huwa intitolat jitlob id-dekadenza ghal xi wahda mir-ragunijiet ikkontemplati millartikolu 1079 tal-Kodići Čivili (Kap. 16), u ghalhekk, l-ewwel talba attrici ma tistax tigi milqugha. Konsegwentement, it-tieni talba lanqas ma setghet tigi milqugha kieku mhux bis-sahha tal-"jus superveniens" billi fil-mori tal-kawża l-pagamenti kollha pattwiti bil-kuntratt li bih gie kkostitwit id-debitu skadew, jigifieri, l-ahhar pagament kien dovut skond it-termini tal-kuntratt fis-7 ta' Novembru, 1993. Minn dan isegwi li l-bilanć mitlub

huwa issa dovut, mentri fid-data tal-preżentata tać-ćitazzjoni, i.e. fit-13 ta' Jannar, 1993, kienu ghadhom ma skadewx il-pagamenti dovuti rispettivament fis-7 ta' Mejju, 1993 u fis-7 ta' Novembru, 1993. Fil-meritu, ghandu jinghad ukoll li l-konvenut ma gieb ebda prova in sostenn tat-tieni eććezzjoni tieghu u mill-provi prodotti mill-attur, li ma gcwx kontradetti, il-kreditu pretiż mill-attur jirriżulta ppruvat;

It-tielet eććezzjoni tal-konvenut hija fil-fehma tagħha fondata legalment billi l-attur istitwixxa l-azzjoni odjerna biex jitlob dekadenza tal-konvenut mill-benefiććju tat-terminu, liema talba qiegħda tiġi micħuda, u l-kundanna għall-ħlas tas-somma mitluba qiegħda tiġi milqugħa bis-saħħa tal- "*jus superveniens*" u ćjoè in forza ta' dak li ġie pattwit bejn il-partijiet bl-att pubbliku tas-7 ta' Novembru, 1990 li huwa (a tenur ta' l-artikolu 253 (a) tal-Kap. 12) minnu nnifsu titolu czekuttiv, u għalħekk, l-ispejjeż ta' l-azzjoni odjerna saru inutilment u għandħom jiġu sopportati mill-attur;

Ghar-rigward ta' l-interessi mitluba, dawn ghandhom jiddekorru fuq kull rata dovuta mid-data ta' l-iskadenza rispettiva taghha, jigifieri fis-7 ta' Novembru, 1992, fis-7 ta' Mejju, 1993, u fis-7 ta' Novembru, 1993;

Ghał dawn il-motivi, tiddecidi billi tichad l-ewwel talba, tilqa' it-ticni talba, bl-interessi kkalkolati fuq ir-rati pattwiti middata rispettiva ta' kull skadenza hawn fuq imsemmija. L-ispejjeż ghandhom jithallsu mill-attur.